

järvateataja

KESK-EESTI AJALEHT / ILMUB 1926. AASTAST

TEISIPÄEV, 29. oktoober 2013 Nr 127

Loe värskaid uudiseid www.jt.ee

Hind 0,90 €

Uus ettevõte:

Paide sai meigistuudio.



lk 5

Kodu:

kõledat ilma peletab leso.



lk 7

Sport:

võrkpallurid sihivad finaalkohta.



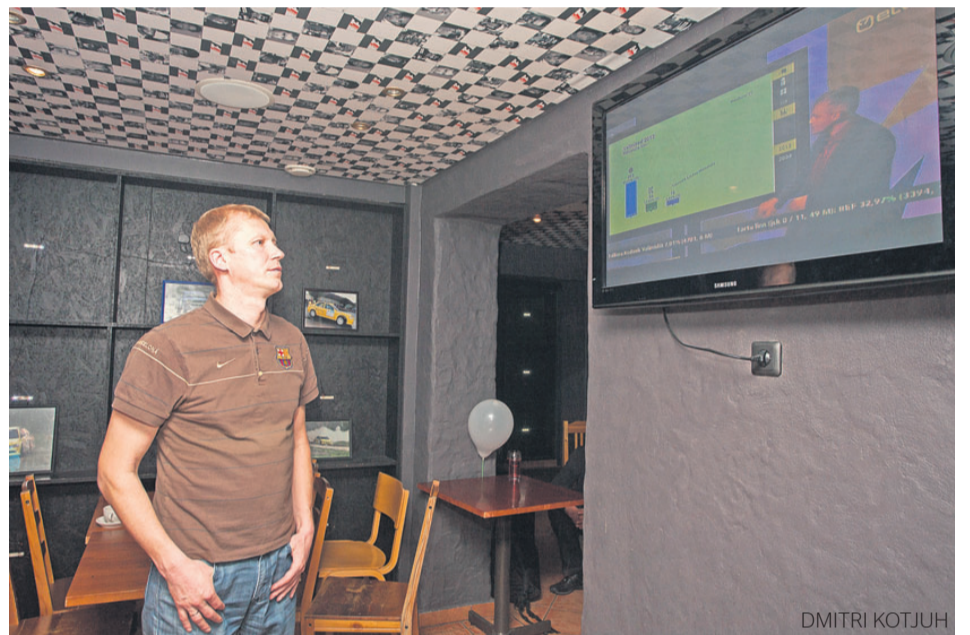
lk 8

Tüli allasutuse juhiga võib linnapea tööta jätta

Paide linnapea Kaido Ivask (pildil) ütles Isamaa ja Res Publica Liidu valimisnimekirja koosolekul, et kui Enn Piir volikogu kohast ei loobu, siis tema linnapeaks ei hakka. Piir kinnitas eile Järva Teatajale, et tema linnapea san-

taazile ei allu ning volikogu kohast ei tagane. Piir usub, et vahejuhtum läheb talle maksma Paide Elamuhoolduse juhi koha. Võimalik, et kahe mehe tüli tõttu saab Paide endale uue linnapea.

LOE EDASI LK 3.



DMITRI KOTJUH

TAMREX

Kallis WINDSTOPPER® talvemüts TASUTA!



***OSTES SNICKERS WORKWEAR TALVEJOPE (art 1119/5804 või art 1128/0418) SAAD KINGITUSEKS TASUTA WINDSTOPPER® TALVEMÜTSI**

SNICKERS WORKWEAR
Rip-Stop Winter talvejope
art 1128/0418
84.- €



Mugavus. Vastupidavus. Funktsionaalsus. Disain.

SNICKERS WORKWEAR
WINDSTOPPER® talvemüts
art 9093/0418

TASUTA*
TAVAHIND 37.- €



SNICKERS WORKWEAR
Power Winter talvejope
art 1119/5804

-10%
kehtib ka mütsi pakkumisega

SOODUSHIND 99.- €
TAVAHIND 110.- €



Hinnad sisaldavad käibemaksu 20% ja kehtivad kuni 31.12.2013 või kuni kaupja jätkubi

TAMREX OHUTUSE OÜ

Tel 654 9900 Faks 654 9901 e-post: tamrex@tamrex.ee www.tamrex.ee

TALLINN Laki 5, Pärnu mnt 130, Katusesapi 35 | TARTU Aardla 114, Ringtee 37a | PÄRNU Riia mnt 169a, Savi 3 | RAKVERE Pikk 2 | VIJANDI Riia mnt 42a | JÕHVI Tartu mnt 30 | VÕRU Piiri 2 | HAAPSAHU Ehitajate 2a | VALGA Vabaduse 39 | PAIDE Pikk 2 | NARVA Tallinna mnt 19c

Särevere ja Kabala kaupluses käivad remonditööd



DMITRI KOTJUH

Järva tarbijate ühistu Särevere A ja O kaupluses on väliselt juba uus, rahvusmotiivides ilme, mille järgi tunneb üle Eesti ära ühistu ketti kuuluvad kauplused.

Ühistu juhatuse esimehe Tõnu Uibopuu selgitusel sisetööd poes veel käivad. «Välja vahetamisele lähevad palju ruumi võtavad ja samas vähe kaupa mahutavad sügavkülmkiristud,» selgitas ta. «Nende asemele tulevad sügavkülmriiulid, mis võimaldab kaupluse juhatajal tellida poodi ka rohkem külmlit-tooteid.»

Kui värvitööd tehti poodi sulgemata, siis külmikute vahetuseks on pood 3. ja 4. novembril suletud. «Püüame küllastajaid võimalikult vähe häirida, sest kliendid on meie peamine sisse-

tulekuallikas,» põhjendas ta.

Müügipinda kauplus remondi käigus juurde ei saa ja seda pole Uibopuu sõnul poe praeguse käive järgi tarviski.

Samal ajal Särevere kauplusega muutub välimus ja vahetatakse küttesüsteemi ka Kabala poes. «Kabalasse paneme bullerjani, sest ampreid juurde osta läheb liiga kalliks, vahetame välja ukseid, mida ootame tellimusest,» täpsustas Uibopuu.

Septembris remontis tarbijate ühistu Imavere A ja O kauplust, kus suurendati ka müügipinda.

Kauplus sai juurde piimakambri ja riuleid ning uued külmasadmed.

Sel aastal ühistu rohkem kauplusi ei remondi.

Paidet juhtivas parteis käärrib

TIIT REINBERG

Isamaa ja Res Publica Liidu nimekirja tüli võib minna nii kaugele, et linnapea Kaido Ivask paneb ameti maha, sest Paide Elamuhoolduse juht Enn Piir pole nõus voliniku kohast loobuma.

Paide Elamuhoolduse juhataja Enn Piir kogus valimistel 39 häält ja kui Kaido Ivaskist saab linnapea, siis kaotab ta linnavolikogus oma koha ja tema asemel pääsebki volikokku Enn Piir.

Piir avalikustas, et tema ja linnapea suhted pole olnud kiita pikemat aega. «Pehmetel öeldes on meie vahelt must kass läbi jooksnud,» lisis ta.

Piir ütles, et valimiste õhtul ei läinud ta koos erakonna kaastegastega Sõpruse Auku pidutsema, aga ta kuulis, et tema hea valmistulemus pakkus seal enim jutuvainat ja oli Ivaskile halb uudis.

Kolmapäeval tuli Piiri juurde kaks volinikku, kelle nimed ei taha ta avalikustada. Jutt läks kohe sellele, et Piir peab oma kohast volikogus loobuma. «Minu seisukoht oli lihtne: lasku mind ametist lahti, kui tahavad, kuid volikogu kohast mina ei loobu,» kinnitas ta.

Veelgi tulisemaks läks Piiri elu Isamaa ja Res Publica Liidu nimekirja Paide raekoja peetud koosolekul, kus Kaido Ivask ütles avalikult, et tema ei hakka linnapeaks, kui selle tulemusena pääseb Piir volikokku.

Piir ütles, et linnapea sellise käitumise peale tõusis ta laua tagant püsti ja lahkus. Kodu lülitas ta mobiiltelefoni välja,

misjärel hakkasid erakonna juhtivliikmed tema kodusele telefonile ja naise mobiilile helistama.

Piir ütles, et vältis kõnesid mitu tundi, kuid lõpuks nõustus erakonna kaastegastega rääkima. Talle selgitati, et tema personaalküsimusega on pöördunud erakonna peakorterrisse ja kui ta volikogu kohast ei loobu, siis jääb ta oma tööst elamuhoolduses ilma.

Piir kinnitas, et tema Ivaski šantaaziga kaasa ei lähe. Kuidas teda ka ei töödeldaks, tema jääb oma seisukoha juurde ja on valmis isegi palgatöö kaotama.

Kaido Ivask ütles, et ei taha Piiri juttu pikemalt kommenteerida. Ta ei eitanud, et keeldus erakonna valimisnimekirja koosolekul linnapeaks hakkamast, kui seetõttu Piir linnavolikokku pääseb. Küll kinnitas ta, et pole Piiriga nelja silma all kohtunud ega teda šantažeerinud. «See on vale!» lisis ta.

Isamaa ja Res Publica Liidu

nimekirjas enim häält kogunud Mihhail Feštšin tunnistas, et valimiste ajal on emotsioonid väga kõrgele kerkinud ning Ivaski ja Piiri suhted on muutunud tuliseks.

Ta selgitas, et varem on sellist vastuseisu olnud koalitsiooni ja opositsiooni saadikute vahel, kuid mitte ühe erakonna liikmete seas.

Samas uskus Feštšin, et tunded jahtuvad maha ja kaks kõva kivi suudavad koostööd teha. «Katsun neid lepitada,» lubas ta.

Eravestlustes tunnistasid Paide juhtivpoliitikud, et Ivask võibki Piiriga tekkinud tüli tõttu ameti maha panna, sest tal pole raske oma kutsetöös tasuvat ametit leida. Kui Ivask praegu linnapeametist loobub, võib ta hüvitist ulatuda ligi 10 000 euroni.

Erakonna kaastegastel paneb Ivask sellega raskesse seisu, sest teist linnapeakandidaati neil praegu pole.

Käsitööpäev tõi uue algatuse

BIRGIT ITSE

Müisleri Saare Seltsi käsitöökooda-näitusehall täitus laupäeva ennelõunal rohkem kui poolesaja erinevas vanuses käsitööhuviliselega.

Vilimistöötuba juhendanud Imbi Karu ütles, et kuigi mõnel aastal on osalejaid olnud veidi rohkem, oli sedakorda rahvast parasjagu. «Koht oli huvitav, paljud polnud seal enne käinudki,» kiitis ta.

Häid sõnu jätkus Karul kudemisest ja selle ajaloost ettekandeteinud Anu Pingile, kel oli oma jutu ilmastamiseks lisaks slai-

didele ette näidata rohkelt kudumeid. Nii ringles rahva seas pulmakinnaste paar, mille autor on sündinud 1834. aastal.

Karu vahendusel selgus käsitööpäeval mõtteid vahetades, et on olemas hulk nooremaid naisi, kes sooviksid korralikult ketrama õppida. Nii ongi kavas juba lähiajal korraldada Türi ketramispäev, kus vokiomanikud saaksid oskajate juhendusel ketramist õppida.

Käsitööpäeval õpetasid kraasimist ja ketramist Järvamaa tuntud käsitöötegijad Viivi Paimets ja Aino Laasi. Järgmine käsitööpäev tuleb Paides.

SVEN ERIK ENNO ILMATEADE

Pärastlõunal hakkab tuul nõrgenema

Laupäeval Põhja-Ameerika ranniku lähedal kujunenud ja sealt itta liikunud väike madalrõhkkond jõudis pühapäeval erakordselt ägedana Briti saartele. Kiiresti kirdesse levides tõi see orkaaniga võrreldavad tuuled Briti saartest kuni Läänemere maadeni.

Eestis on tormi maksimum täna hommikul ja ennelõunal. Rannikul võib esineda orkaani tugevusega tuuleile, tavalisi tormi-ile jagub aga üle maa.

Pärastlõunal hakkab tuul küll nõrgenema, kuid tormiseid puhanguid võib esineda õhtuni. Taevas on vahelduvalt pilves ja sajab hoovihma. Õhusooja on 9...12 kraadi.

Homseks taandub tormisüklon põhja ja nõrgeneb. Eesti ilm tuleb pilves selgimisega, mitmel pool esineb vihmahooge. Puhub mõõdukas, iiliti vali edelatuul. Sooja tuleb õöpäev ringi 6...10 kraadi.

Neljapäev tuleb lauges kõrgrõhuharjas pilves selgi-

mistega, kohati sajab vähest vihma. Öösel puhub nõrk või mõõdukas läänetuul, päeval mõõdukas edelatuul. Öösel tuleb 2...7 ja päeval 6...9 kraadi sooja.

Reedel kujundab ilma Põhja-Atlandil pöörleva mitme keskmega madalrõhkkonna idaserv. Öö on pilvine ja mitmel pool sajab vihma. Päeval on ka selginemisi, kuid kohatised sajuhood jätkuvad. Puhub mõõdukas, iiliti vali edelatuul. Õhusooja on nii öösel kui päeval 5...8 kraadi. Nädalavahetusel kujuneb Briti saartel kohal uus väga aktiivne madalrõhkkond. Praeguste prognooside järgi ei lase aga Venemaa kohal olev kõrgrõhkkond sellel kiiresti itta liikuda.

Eesti jääb madal- ja kõrgrõhkkonna piirialale. Nädalavahetusel on oodata pilves selgimisega ilma. Siin-seal võib sadada vähest vihma. Pühapäeva õhtupoolikul alates saartest sajuvõimalus suureneb. Laupäeval puhub valdavalt mõõdukas edela- ja läänetuul. Pühapäeval pöördub tuul lõunasse ja on iiliti vali. Öösiti tuleb 3...7 ja päevasel ajal 6...10 kraadi sooja.

*Tänname
toetuse
eest!*

Järvamaa sotsiaaldemokraadid

SDE
hoolimise jõud

411

kuritegu registreeriti Järvamaal tänavu üheksa kuuga. Eelmise aasta sama ajaga registreeriti 517 kuritegu, vahendas justiitsministeeriumi pressiesindaja Maria-Elisa Tuulik. Seega on kuritegevus Järvamaal vähenenud nagu enamikus maakondades, eeskätt varguste vähenemise tõttu.

Järva-Madise keskosa sai valgust juurde

Järva-Madise elanik Silja Juursalu saatis Järva Teatajale pildi, millega väljendab heameelt selle üle, et sellest kuust on asula veelgi valgum: valgustatud on ka Järva-Madisel Kaalepi poole viiv tee. «Kogu asula majade vahel on õhtuti pimedaga valge ja see on hea,» sõnas ta.

Albu vallavalitsuse keskkonnanaspetsialist Kuldar Tammik täpsustas, et see oli Järva-Madise teeäärte valgustuse projekti

kolmas etapp: kuus postivahet vana kaupluse juurest Kaalepi-Lehtmetsa tee ääres, tööd maksid 9500 eurot. «Terve Järva-Madise keskosa on nüüd teede äärtes valgustatud, aga majad enamasti tee ääres asuvadki,» lausus ta. «Inimesed on seda kaua oodanud.»

Veel viis aastat tagasi mattus Järva-Madise õhtuti pilkasse pimedusse. Tammik lisas, et valgustustööd jätkuvad Orgmetsa ja Kaalepi külas. (JT)



Järva-Jaani vallas vahetub volikogu esimees

Nädalavahetusel kogunes Järva-Jaani vallas valimised võitnud valimisliit Järva-Jaani Heaks, et valida kaheksa volikokku pääsenud inimese seast volikogu esimees.

Valimisliidu eestvedaja Arto Saar ütles, et kandidaate oli mitu, mistõttu otsustasid nad teha hääletuse. Kõige rohkem poolehoidjaid oli Meelis Mändlal.

Arto Saar selgitas, et kuigi valimisliidul on volikogus enamuse soovivad nad kaasata valla juhtimisse ka vähem hääli saanud, kuid volikokku pääsenud jõude.

13 kohalises Järva-Jaani vallavolikogus on valimisliidul Järva-Jaani Heaks kaheksa, Reformierakonnal ning Isamaa ja Res Publica Liidul kummalgi kaks ja Keskerakonnal üks koht. (JT)



Kuigi parima maaraamatukoguhoidja tiitel läks tänavu Oisu Eha Marrandile (paremal), peab ta seda tunnustust ikka ka kaasraamatukoguhoidja Heli Petrovitsi töö tulemuseks. DMITRI KOTJUH

Maaraamatukogu jääb alati küla keskmeks

MARIKA RAJAMÄE

Tänavu on maakonna parim maaraamatukoguhoidja Oisu raamatukogu raamatukoguhoidja Eha Marrandi, kes on Oisu kandis asendamatu kultuuritegelane.

Järvamaa keskraamatukogu direktor Malle Kull põhjendas tiitli andmist Eha Marrandile mitmete Eha Marrandil on rakenduslik kõrgharidus Viljandi kultuuriakadeemiast ja raamatukoguhoidja IV kutsekvalifikatsioon.

Oisu raamatukogu paistab silma heade raamatutürituste poolest, mis on mitmekesised alates looduse teemadest ja lõpetades kirjandusega.

Ettelugemispäevad, viktoriinid, raamatukogutunnid ja emakeelepäeva tähistamine kuuluvad enesestmõistetavalt raamatukoguhoidjate töö hulka. Lugejatele on tutvustatud RIKSWEBi kasutust.

«Raamatukogus töötab kaks raamatukoguhoidjat, lisaks Eha Marrandile ka Heli Petro-

vits. Ehk küll mõlemad teevad head tööd ja on väga tublid, esitasime seekord parima maaraamatukoguhoidja tiitlile siiski Eha,» ütles Malle Kull.

Seda meelt, et ega parima tiitel tulnud talle üksinda, oli ka Eha Marrandi. «Töötame kahekesi, ega üksi saakski, tunnustus on tulnud ikka mõlema töö eest, meil mõlemal on kutse neljas aste, tavaline on maaraamatukogus kolmas aste,» lausus ta.

Oisu raamatukogus, mis asub ühes majas Retla kooliga, on praegu 387 lugejat, aga mis veel tähtsam, külastusi on olnud 15 643, laenutusi 15 264 ja aktiivseid laenutusi 402.

Maarandi hinnangul kõnelevad need arvud ise enda eest. «Meie majja käivad Retla õpilaskodu lapsed, Oisu perekodu inimesed, lasteaed rühmiti ja lapsed koos vanemate või õdede-vendadega, nii harjuvad juba varakult raamatukogus käima,» selgitas ta.

Parim maaraamatukoguhoidja Järvamaal oli Eha Marrandi ka aastal 2006.

Vahepeal, täpsemalt 2008. aastal, lõpetas ta Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia raamatukogunduse ja infoteaduse erialal, väljaspool põhitööaega tegutseb ta edasi Eesti raama-

EHA MARRANDI LUGEMISSOOVITUSI

Janka Lee Leis «Vihmasaatjad» ja Tänapäeva romaani võistluse sari.

Indrek Hargla «Apteeker Melchiori ja Oleviste mõistatus» ja teised kriminaalromaanid vanast Tallinnast.

Khaled Hosseini «Tuhat hiilgavat päikest», «Ja mägedelt kajab vastu».

Andrus Kivirähk «Maailma otsas: pildikesi heade inimeste elust».

Margit Kilumets «Kersti Kreismann. Paljajalu kõrrepõllul» ja teised elulooraamatud.

Petrone kirjastuse sari «Minu...», millest peaaegu iga raamat tasub lugemist.

Kaja Sepp «Hetk enne homset» ja Tänapäeva noorsooraamatute sari.

tukoguhoidjate ühingu maaraamatukogude sektsioonis.

Näiteks on olnud Marrandil head nõu jagada kooli- ja rahvaraamatukogu ühinemise küsimustes, Oisus on see juhtunud juba 2010. aastal.

Valla kultuurieluski on Eha Marrandil oma osa etendada. Nii meenutas ta õunafestivali, mille puhuks koostas ta näituse õunateemalistest raamatutest ja ajakirjadest ning kogus kok-

ku õunaluuletusi. Kahasse Oisu kultuuri- ja arengu seltsiga on raamatukogu korraldanud vastlapäeva, kodukandipäevi.

Kui õhtuti Oisu rahvamaja memmede tantsurühma Ohakas proovidest aega üle jääb, on koduski Eha Marrandi sellisiline juturaamat. «Praegu on küll käsil sügistööd, aga veereb aeg talve poole, jääb pimedatel õhtutel mahti lugedagi,» lohus ta end.

Majad tulid ööpäevaks rahvast ja kultuuri täis

Eelmisel nädalavahetusel pärandkultuuriaasta puhul korraldatud ettevõtmine «24 tundi Eestimaa rahvamajades» osutus ka korraldajatele üllatuseks populaarseks.

Kes ei pidanud reede õhtul vastu laupäeva paljaks seada sammud kohalikkude kultuuriteemaliste, sai osa mitmekesisest kultuuriprogrammist.

Küllastajatele hoidis ukseid valla 150 rahvamaja ja kultuurikeskust üle Eesti.

Aset leidsid kontserdid, tantsuõhtud, kinoseansid, teatrietendused, töötoad ja vestlusringid.

Ööpäeva kestnud ettevõtmise korraldas Eesti rahvamajade ühing, mille juhatuse esimees Ülle Välimäe ütles, et asja esmamõte oli teadvustada rahvamajade olemasolu ning tutvustada neis tehtavat.

Välimäe tunnistas, et pelgas esialgu, kuidas kultuuritöötajad tulevad kaasa mõttega, et peavad 24 tundi järjest töö-

olema, ning kas publikutki kõikjale jagub.

Ent nädala algul saadud tagasiside oli Välimäe ütlust mõõda vaid hea. Nii saab ka rahvamajade ühing julgust laupäeval väljakäidud ideest muuta ööpäevane maratonüritus iga-aastaseks tavaks.

Järvamaal oli rahvamajade tegevust tutvustava üritusega liitunud üheksa kultuuriasutust: Paide ja Türi kultuurikeskus, Koeru ja Järva-Jaani kultuurimaja ning Paide ja Albu

valla rahvamajad.

Lisaks iga rahvamaja oma programmile süüdati 26. oktoobril kell 8.26 koos päikese- tõusuga kõikides maakondades rahvamajade tuled.

Järvamaa rahvamajade tuli süüdati Tammsaare muuseumis Vargamäel kultuurihüües. Tuli liikus Pärnumaale Tori rahvamaja juurde, kus kõikide maakondade tuled sulasid üheks rahvamaja tuleks ning päeva lõpetas kõnekoosolek ja peoõhtu. (JT)

Amserv Paide
Tehnoülevaatuses
raha tagasi!

Nüüd osalevad kõik kõik Amserv Paide Tehnoülevaatuses kliendid loosimises, kus iga nädal saab üks õnnelik kampanias osaleja tehnoülevaatuses raha tagasi või 3-päevase demoauto tasuta kasutusõiguse. Lisaks mitmed teised head pakkumised.

Registreeri kohe 650 2137 ning aja naabrid uue autoga kadedaks!

Kampania kestab kuni 30.11.2013. Täpsed tingimused ja loosikupongid ootavad teid kohapeal.



Kohtumiseni!

Amserv Paide
Tehnoülevaatus E-R 8-18, L 9-15
Tel 650 2137
Pärnu tn 114, Paide
tehnopaide@amserv.ee



MAJANDUS

CV Keskuse tööportaali uuringust selgus, et ligi kaks kolmandikku inimestest lahkuksid oma praeguselt töökohalt, kui nad võidaksid loteriiga miljon eurot. See tähendab, et nad teevad tööd, mida tegelikult ei armasta.

Oma stuudiost sai kui kirss tordile

MERIT MÄNNI

«See on kolme aasta töö tulemus!» ütleb Mari Kirss, kes avas sel nädalal Paide kultuurikeskuses M-studio ruumes omanimelise meigistuudio. Kolme aastasse jäävad nii koolitused, praktika kui ka äriplaani koostamine ja esitamine.

Hakata ettevõtjaks ja avada ilustuudio Paides, kus samasuguste teenuste pakkujaid on juba varasemast ajast ja kindlasti lisandub edaspidigi, oli kahtlemata paras proovikivi.

Mari Kirsi teada teevad nüüd jumestust ka teised Järvamaa ilusalongid, ent meigistuudio trumbiks peab ta kompaktsust ja kogemustepagasit. «See tähendab, et kui klient tuleb stuudiosse, saab ta kolm ühes – nii jumestuse, soengu kui ka maniküüri,» selgitas ta. «Kahtlemata pakuvad neidsamu teenuseid teisedki salongid, ent sa pead aja broneerima kolme inimese juurde ja võimalik, et see ei juhtu ühel päeval.»

Mari meigistuudios usaldab klient end kaheks ja pooleks kunni kolmeks tunniks Kirsi hoolde ning saab jumestuse, soengu ja hoolitsetud käed.

Kõiki neid teenuseid võib loomulikult tellida eraldi. Tooted, mida meigistuudio kasutab jumestust või maniküüri tehes, on Kirss valinud lähtudes sellest, et need oleksid loodus- ja nahasõbralikud. «Kasutan Bellapierre'i mineraalkosmeetikat ning ka maniküüri tegemiseks on looduslik Sparitualsi toodete sari ning kodumaine looduskosmeetika firmalt Signe Seebid,» täpsustas ta.

Soovi korral annab Kirss nõu ja müüb tooteid kaasa.

Jumestus- ja soengustiile on Kirss kolme aasta jooksul õppinud stiili- ja meigikooli, Lana Vallo meigikooli ja Make Up Centeri kursustel ja koolitustel. Seda tõendavad meigistuudio seinal ripuvad tunnistused.

Mari Kirss ütleb, et tunnistuste

KOMMENTAAR

SAIMA PIISNER
Järvamaa arenduskeskuse ettevõtluskonsultant



Iluteenuste pakkujaid on Järvamaal juba piisavalt, aga Mari meigistuudio puhul oli üks nišš siiski veel täitmata. Pean silmas seda, et ta ühendab kolm teenust.

Tavaliselt jälgin uusi alustajaid kolme aasta jooksul, et kuidas neil läheb. Mari kiituseks pean ütlema, et ta on üks tublimaid äriplaani kirjutajaid, keda aastate jooksul näinud olen.

Ta koostas äriplaani väga põhjalikult ning elas üle ka ühe pettumise, kui esimesel korral see tagasi lükati. On ju neid küll, kes löövad käega ja jätavad asja sinnapaika, Mari ei jätnud joni. Omal alal on ta tubli, kliendid tunnetavad selle ära.

väljapanek täieneb peatselt. «Nii soengu- kui ka meigitrendid muutuvad pidevalt ja mina tahan sellega kursis olla,» sõnas ta.

Üldlevinud arvamus on, et jumestamine ei tähenda muud, kui ripsmete ja suu värvimist ning pidulikumat puhul ka põsepuna kasutamist. «Jumestusstiile on mitu alates tagasihoidlikust päevameigist ning lõpetades foto- ja stiilimeigiga,» selgitas ta. «Õnneks on inimesed üha rohkem hakanud aru saama, et fotograafi juurde minnes tuleb kasutada tavapärasest hoopis tugevamat jumestust, sest fotovalgus «sööb» poole meigist ära ja nii võib juhtuda, et pildi peal näete välja kahvatu.»

Olles teinud koostööd fotograafi Krista Katteliga, on Mari Kirsil sellel alal kogemusi. Meigistuudios teenuste kohta kuuleb rohkem teavet kohapeal, samuti leiab seda Mari meigistuudio Facebooki lehelt ja kodulehelt jumestus.ee.

Koolitused on kasulik kontaktide loomiseks ning hea võimalus kätt proovida iluüritustel model-



«Arvan, et suuremates linnades on tegijaid juba piisavalt, ka Järvamaa naised vajavad professionaalse jumestaja teenuseid,» leiab Paides oma meigistuudio avanud Mari Kirss.

DMITRI KOTJUH

le jumestades. Siiski ei tekkinud Kirsil mõtetki avada stuudiot Tallinnas või mõnes teises suuremas linnas. «Arvan, et seal on tegijaid juba piisavalt ning ka Järvamaa naised vajavad professionaalse jumestaja teenuseid,» ütles ta.

Kindlasti erineb meigistuudio sellegi poolest, et vajadusel pakib Kirss oma meigikohvi ja sõidab kliendi juurde koju, nii maakonna piires kui ka mujale Eestimaa paika.

Tema kogemust mööda ka-

sutavad seda moodust tihti pruudid. «Pruudile on see hea variant, ta ei pea pulmapäeva hommikul kodust välja astuma, et ühest salongist teise sõita,» lisas ta.

Kirsi meelet võiks pruut mei-

gistuudiosse tulles peiu kaasa võtta. «Pole ju kena, kui pulmapildilt vaatab vastu särav pruut, samas kui peigmehele on jume hall ja silmaalused tumedad. Meestel pole vaja peitekreemi ja pruudri peljata!» lausus ta.

Ettevõtted saadavad töötajaid ujuma

SILVI LUKJANOV

Kuigi riik ei soosi töötajate tervise eest hoolitsemist, teeb seda mitu ettevõtet ikka ja tänavu on neid lisandunud veelgi.

Tulumaksuseaduse järgi maksab tööandja tulumaksu töötajale tehtud erisoodustusel, milleks loetakse igasugust kaupa, teenust, boonustasu või rahaliselt hinnatavat soodustust.

Nii tuleb ettevõtetel tasuda töötajal ujulas käimise eest näiteks ajava euro pealt kuus riigile

erisoodustumaksu 85,02 eurot. OÜ Pigipada tegevjuht Arne Pindmaa võtab seda kui riigi karistust töötajate tervise pärast muretsemise eest.

Erisoodustus tundub kui karistus

Paide vallas Sillaotsal tegutsev osatühing hakkas tänavu toetama töötajate Türi ujulas käimist. Pindmaa selgitusel oli see töötajate soov ja kuigi riik nõuab selle eest suurt erisoodustumaksu, võtsid nad seda siiski teha. «Ma ei mõista, miks riik meid töötajate tervise eest hoolitsemise eest küll karistab, kuid tean, et teema on üle riigi üleval ja loodan, et siin jõutakse seadusemuudatuseni, sest olukord on

nonsenss,» arutles ta.

Ka Paides tegutseva OÜ Pogi juhataste liige Andres Alusalu ei mõista töötajate tervise eest küsitavat erisoodustust, kuid peab summat siiski tühiseks, et seda vaidlustada. «Kui riigil on raha nii vaja, siis tuleb seda mõista,» lisas ta.

Üle kümne aasta oma töötajatele ujulas käimisi toetanud Edelaraudtee Infrastruktuuri ASI personalispetsialist Riina Randväli ütles, et nemad erisoodustumaksule mõtlema ei pea. «Meie tasume ujula ja saunateenuse kasutamist ametiühingu liikmetele ühe soovitud soodustusena. Kes ujulas käia ei soovi, võib sama raha eest näiteks külastada jõusaali, mida ka tehakse,» selgitas ta.

OÜ Türi Ujula juhataja Luule Rohtvee ning Paide spordi- ja tervisekeskuse juhataste liige Urmas Rooba ütles mööda on mitu asutust töötajate ujulaskäikude eest maksamiseks loonud mittetulundusühingu. «Kui riigi seadused nõuavad sellist tegutsemist, siis tuleb seda teha, sest ettevõtjal tuleb osata raha lugeda,» ütles Rohtvee.

Nõnda on Rooba teada toimunud just üle Eesti tegutsevad ettevõtted, nagu Elion, Eesti Post ja Eesti Energia.

Palju suurem mure kui erisoodustumaks töötajate tervise eest hoolitsemise pealt on ujulajuhtide meelest see, et pakutud võimalust kasutavad vähesed.

Rohtvee täpsustusel tuleb neil

lausuda mitme ettevõtte nimekirjad saata kuu lõpus tagasi pooltühjalt. «Inimestele on loodud võimalus, kuid nad pole kuu aja jooksul seda kordagi kasutanud,» imestas ta.

Türi kasutab ujula teenuseid 15 asutust, Paides on leping sõlmitud poole rohkemate ettevõttega. Isegi kitsenduste tõttu tuleb ettevõtteid igal aastal paar tükki juurde.

Ujulas käijaid on vähe

OÜ Pigipada tegevjuht Arne Pindmaa pidas töötajate tervise eest hoolitsemist tähtsaks, kuid septembris oli ujulas käijaid vähe. «Ei teagi, milles on asi, kuid loodame, et oktoobris minnakse juba rohkem, sest meil on hooaja-

töö maist septembrini. Oktoobrist on tööd juba vähem, ehk siis ongi töötajatel aega oma tervise eest hoolitseda,» lausus ta.

Pindmaa meelest tuleb olla tänulik, et piirkonnas on võimalus käia ujulas, ja osata seda kasutada.

OÜ Pogi juhataste liige Andres Alusalu ütles, et nendegi töötajad ei käi just agaralt ujumas. «Minagi mitte, sest ei oska ujuda, kuid saunas siiski,» tunnistas ta. «Kui mõni sooviks oma tervist turgutada mõnel muul spordialal, tasuks sellest julgelt teada anda.»

Vaid Edelaraudtee töötajad kasutavad personalispetsialist Riina Randväli teada ujulat sageli. «See on meil ametiühingu üks soositumaid teenuseid,» lisas ta.

Nukud on näitusel rohkem kui nukud

TIINA SARV

Eile avas Resa Tiitsmaa Kondase keskuses näituse «Mõttemängud nukudega».

Sellest on möödas kaksikümne aastat, kui türilanna Resa Tiitsmaa korraldas Viljandis esimese nukunäituse. Tollal ei olnud kunstnikunukud veel kuigi levinud. Haruldased on need praegugi nagu ainulaadne looming ikka.

Kaksikümne aastat tagasi oli nukudele ilus aeg: Meeri Säre, Mare Hundi ja Tiia Toometi eestvõtmisel pandi alus Tartu mänguasjamuuseumile.

Kuigi muuseumi mängunukud on enamasti teist laadi, olid nukud populaarsed ja au sees ning näitusele ilmunud kunstnikutöö lisas asjale värtsi.

Praegust väljapanekut tutvustavas tekstis on öeldud, et Resa Tiitsmaa tõi meie nukumaailma uue arusaamise ning see sai juhtuda tänu sellele, et ta ei teadnud nukukunstist suurt midagi.

Tegi lihtsalt oma loomingut, kuni seisis küsimuse ees: kuidas loodut nimetada? Ja leidis, et mõiste «nukk» võib olla palju laiem kui lihtsalt lapse mänguasi. Paljude arvates ongi tema kunst mõeldud pigem täiskasvanutele.

Resa Tiitsmaa dekoratiivsetel karakternukkudel on alati rääkida oma lugu. Kunstnik on öelnud: «Osaliselt olen loomade ja putukate kaudu andnud edasi inimesele omaseid jooni. Võib ka öelda, et näen elu enda ümber kui muinasjuttu.»

Seekordsed mõttemängud on paljus inspireeritud autori perest, tema emast ja isast, ning see annab kõigele südamliku ja intiimse varjundi.

Sel ajal, kui Resa Tiitsmaa näitust Kondase keskuse teisel korrusel üles pani, käis seal mitu professionaalset kunstnikku, kes ei varjanud oma vaimustust ainulaadse ja mitmekülgse ande üle.

Näitus jääb avatuks 12. detsembrini.

Verekeskus ootab täna vere loovutajaid

Põhja-Eesti regionaalhaigla verekeskus ootab Paide doonoreid täna kell 10.30–15 Paide kultuurikeskuses doonoripäeval.

Eriti vajab verekeskus reesusnegatiivse o-grupi verega doonoreid, kuid oodatud on ka teiste veregruppide doonorid ja esmaloovutajad.

Verekeskuse juhataja dr

Riin Kullaste selgitusel on haiglad sel sügisel kasutanud doonoriverd suurtes kogustes, mis on varusid oluliselt vähenetanud. «Septembris oli viimaste aastate suurim väljastus, veidi üle 3000 doosi (keskmiselt 2500) ning üle Eesti jätkub suur väljastus ka oktoobris,» täpsustas Kullaste. (JT)

Fotoalbum tutvustab Türi linna

Laupäeval esitleti Türi fotoalbumit «Roheline Türi». Album tutvustab kevadpealinna loodust, elukeskkonda, huviväärsusi, ettevõtlust, sündmusi, kultuuri, kunsti, kauneid koduaedu.

Raamat pole sedapuhku tagasipilk Türi ajaloole, vaid vaade läbi kaamerasilma praegusele Türi vallale.

Fotoalbumi projektijuht ja kujundaja Anneli Kenk usub, et raamat pakub äratundmisrõõmu ja kinnistab mõtet, et Türi on elamisväärtne koht.

misväärtne koht.

Eessõna kirjutanud Kaarel Aluoja soovib pärast raamatu läbivaatamist mõelda, millise na vaatab teile vastu Türi valla inimene. Vaheteks autor Teet Reier kirjutab, et vallas juhtub kogu aeg midagi, et nad teevad paljusid asju üheskoos, mis tähendab seda, et kõik võivad kaasa lüüa.

Raamatu «Roheline Türi» 96 leheküljel on 200 fotot linnast ja vallast. (JT)

Kalendrimüük toetab viga saanud kaitsevaelasi



Scoutspataljoni kaitsevaelased said kolmandat korda valmis heategevusliku kalendri, mille müügitulu läheb vigastatud Eesti kaitsevaelastele. Järvamaal saab kalendrit soetada Türi Kaitseleidu Järva maleva staabist.

Projekti eestvedaja kapten Rauno Viitmann Scoutspataljonist selgitas, et võrreldes eelmise aastaga on kalendri kujundus pisut teistsugune, kuid seda illustreerivad endiselt karikatuurid, sealt võib leida Scoutspataljonile olulisi tähtpäevi ja missioonidel langenute nimesid. «Musta huumoriga värtsitatud karikatuuride autor on Scoutspataljoni endine võitleja Külle Lumi,» märkis ta.

Kalendri väljaandmine on heategevuslik algatus ning nende müük toetab viimasel kümnendil Iraagi või Afganistani missioonidel viga saanud sõjamehi.

Kalendri tiraaž on 1000. Rauno Viitmann lootis, et tänavu on ajastus õigem ja õnnestub kõik kalendrid ära müüa. Maleva staabi viis Viitmann esialgu kümme kalendrit.

Järgmise nädala-kahe jooksul on neid saada väeosades ja mõnes tsiviilpoes. Viitmann kinnitas, et kalendrit saab osta 10. novembril Pärnus jõustruktuuride korraldataval isadepäeva üritusel.

Kalender maksab viis eurot.

Kolmanda põlve mobiilsidesüsteem on kui restoran

Tallinna tehnikaülikooli signaalitööluse professor Tõnu Trump selgitab, mis juhtub tegelikult mobiilsidena ning miks mõnes kohas on levi kehv.

Kuidas levivad raadiolained linnades?

Raadiolainete levi linnas on keeruline protsess, mille toimimist on raske ette ennustada. Mobiilside töötab hästi, kuni baasjaama ja mobiiltelefoni antennid üksteist näevad.

Linnades kõrgete majade vahel pole see enamasti nii ning mobiilini ulatuvad peegeldused majade seintelt, autodelt. Need peegeldused läbivad oma teel mobiilini erinevaid teepikusi, seetõttu liituvad kiired erinevate faasidega.

Kiirte liitumisel samas faasis laine tugevneb, kuid vastandfaasis liituvad kiired kustutavad teineteist, seetõttu varieerub väljatugevus suurel määral.

Mobiiltelefonid on küll konstrueeritud sellise leviga ar-

vestama, kuid on ruumipunkte, kus vastuvõtt on olenemata telefoni headusest siiski äärmiselt piiratud.

Mobiiltelefonisüsteem on üles ehitatud kargstruktuurina, kus kärje keskel asub baasjaam ja selle ümber on kasutajad oma telefonidega. Iga alusjaama teenindusraadius on piiratud. Järgmise alusjaama ümber kõik kordub, ainult et siin on kasutusel teised sagedused.

Mille poolest erinevad 3G ja 4G mobiilsidesüsteemid?

Kolmas põlvkond (3G) kasutab niinimetatud hajaspetri signaale. Kasutajad töötavad samas spektripiirkonnas, kuid nende signaalid korrutatakse läbi erinevate ligikaudu sõltumatute kiirelt varieeruvate koodidega.

Signaali vastuvõtuks on vaja koodi teada. Et koodid on ainult ligikaudu sõltumatud, siis

tekitavad kasutajad teineteisele piiratud määral häireid.

Sellisel on võimalik edastada nii kõnesignaale kui ka andmeid. Loomulikult on nii kasutatavate koodide ja seega ka kasutajate arv piiratud.

Neljas põlvkond (4G) kasutab tihedalt üksteise kõrvale paigutatud sõltumatuid sinusoidseid kandjaid. Siin edastatakse ainult andmeid. Idee seisneb selles, et kui edastatav andmevoog jagada paljudeks kanaliteks, on edastuskiirus igas kanalis väiksem kui teraviku järjestikuse edastamisega. Bitid venivad sidekanali läbimisel pikemaks ja hakkavad seetõttu üksteisele selga ronima, põhjustades häireid.

4G tehnoloogia suurendab paralleelseid kandjaid kasutades iga biti edastuseks võimaldatud aega ning seega on raadiokanali mõju infoedastusele väiksem.

Need kaks süsteemi töötavad erinevatel sagedustel ja loomulikult ei häiri teineteist.

Miks mu maamajas viimasel ajal levi järjest halveneb?

Kolmanda põlvkonna mobiiltelefonisüsteemi võib piltlikult ette kujutada restoranina, kus eri laudades istuvad inimesed vestlevad üksteisega erinevates keeltes.

Oleme suutelised keskenduma oma vestluspartneri kõnele ning blokeerima teiste poolt tekitatud võõrkeelseid häireid. Mida rohkem kasutajaid koguneb, seda kõvemini peavad kõik rääkima, et ennast kuuldavaks teha.

Kui kasutajaid on palju, ei pruugi teie hääl enam olla küllalt tugev, et teises restorani otsas olevale ettekandjale midagi öelda.

Sama juhtub 3G mobiilsüsteemis, kasutajad genereerivad teineteisele häireid ning kui neid saab palju, muutub side kärje äärealaga võimatuks. Seda efekti kutsutakse kärgede hingamiseks – kui kasutajaid on palju, tõmbub kärg kokku. (JT)



KODU

KODU on Järva Teataja uus rubriik, mis tutvustab ilusaid kodusid, põnevaid üksikosi või leidlikke lahendusi. Kui teate mõnda neist, andke sellest meile teada (birgit.itse@jt.ee).

DMITRI KOTJUH

MIS ON LESO?

Leso on ahju või pliidi soemüüri küljele ehitatud kivist istetruup, mis läheb kütisel soojaks. Leso peal või kohal saab rõivaid kuivatada, kuid see on ka mõnus pikutamise ja istumise paik. Lesokividest õhkuva soojusega ravitakse ja ennetatakse mitmesuguseid tõvesid: radikuliiti, külmetust, liigesehaigusi. Lesod on tuntud peamiselt Kagu- ja Ida-Eesti majapidamistes. Urvastes ja Harglas on selle kohta öeldud «ahokülg», «ahotruup», «matal aho», aga Rõuges ja Vastseliinas «leso». Levinud nimetused on ka «truup», «truubaleso» ja «lesanka». Veel 100 kuni 150 aastat tagasi olevat leso olnud igas Vana-Võrumaa majapidamises. Pottseppade hinnangul on leso populaarsus viimasel aastakümnel kasvanud.

ALLIKAS: EESTI VAIMSE KULTUURIPÄRANDI NIMISTU

Kõledat ilma peletab leso

BIRGIT ITSE

Tormisel sügispäeval või külmal talveõhtul kipub külm kontidesse pugema. Lõuna- ja ida-eestlased ronivad siis lesole. Seda sooja kohta leiab ka üksikutest Järvamaa kodudest.

Rohkem kui 30 aastat pottsepatööd teinud tallinlane Tõnis Turmann sõitis laupäeval Aegviitu. Märkmikus oli kirjas, et klient soovib saada lisaks pliidile ka leso.

Lesosid õppis Turmann tegema ühe vanema meistri kõrvalt 1980ndate alguses. Täpselt pole ta kokku lugenud, kuid arvab, et neid tuleb tal 15 kanti. «Mõnikord teen ühes külas kolm tükki järjest ja siis ei tee kolm aastat ühtki,» sõnab ta.

Turmanni teada ei õpetata lesotegemist koolides ka praegu, vaid see on teadmine, mis elab edasi põlvest põlve. «Ei oska öelda, kas kuskil õpikuteski seda teemat sees on,» lisab ta.

Oma teadmisi on Tõnis Turmanni edasi andnud. Arvab, et neli-viis on ikka olnud neid, kellele ta lesotegemist on õpetanud. Õpetab veelgi, kui huvilisi jätkub. OÜ Säästvad Ehituslahendused on teda kutsunud kevadeks Esnasse Siniorgu õpetama lesoga soemüüri ja pliidi ladumist.

Midagi erilist leso ladumises Turmanni hinnangul pole. Ka

peab ta väikseks sellega kaasnevat lisakulu. Kive ja ahjusegu tuleb lihtsalt veidi rohkem osta ning mõelda välja, millega leso pealt viimistleda – kas ahjupottide, kiviplaadi või sootuks puiduga.

Seda viimast soovib Turmann just lastega peredele. «Soojus pole nii äkiline ja istuda on mõnusam,» põhjendab ta.

Nii nagu vanasti olid reheahjud igas Eestimaa nurgas isesugused, leiab ka lesode pilte otsides väga erinevaid lahendusi. Küll on see seotud pliidi, küll soemüüri, küll ahjuga. Igal pottsepal on oma käekiri. «Ei ole üht ja õiget, vaid iga pottsepa hästi tehtud leso ongi õige,» rõhutab Turmann.

Siibri võib lesole panna, aga ei pea. Tahmaluugi saab mõnikord peita ka kiviplaadi alla. Nii ei riku see välimust.

Leso lõplik väljanägemine sõltub ikka kliendi ja pottsepa koostööst. Kui tulemus ei rahulda, julgustab Tõnis Turmann kokku istuma ja lahendust otsima.

Sageli juhtub hoopis teisti: pottsepp teeb vea, kui jätab kliendi kõnedele vastamata, ja klient teeb vea, kui läheb kohe anonüümselt foorumitesse pottseppa sarjama.

Tõnis Turmanni meelest ei tule see lahenduse leidmisele sugugi kasuks. Pigem võiks jänni jäänud pottsepp kutsuda nõu andma mõne kolleegi. «Igasuguseid asju võib juhtuda ja mõnikord on lahendus äärmiselt lihtne,» sõnab ta.

Järvamaal on Turmann teinud vähemalt ühe leso. «See oli umbes parkümmend aastat tagasi

Amblast Roosna poole minna,» täpsustab ta.

See, et mõnikord tuleb ühte külla kolm leso, on tema hinnangul seotud eestlase sooviga naabrist parem olla. «Naabrimees tahab endale veel ägedamat,» ütleb ta naerdes.

Päris iga kliendi soovi Turmann muidugi ummisjalu täitma ei jookse. Kui ikka pole võimalik teha, siis ütleb kohe ära.

Mõnikord pole leso lihtsalt mõistlik. See võtab ära omajagu põrandapinda ning väiksemas elamises sobib selja soojendamiseks soemüüri äärde hoopis rohkem taburet.

Ka tehniline lahendus ehk ühendus pliidi, soemüüri või ahjuga peab olema võimalik. Nii on loobunud Turmann lesost oma maakodus. «Lihtsalt ei mahtunud,» tunnistab ta.

Turmann ehitab valdavalt ahjupottidest. Selliseid meistreid on tema hinnangul vähe ega tule ka palju juurde. «Materjali võttes ikka ju kuuled, kes tellib,» sõnab ta.

Unistus lesost pole kättesaamatu neilegi, kes pole uut ahju või soemüüri ehitusplaanidesse võtnud. Tõnis Turmann julgustab, et leso võib küttekehadele lisada. Tõsi, veidi tuleb lammutada ehk ahjupotte ja kive lahti võtta, kuid see on võimalik.

Ümberehituseks peaks arvestama vähemalt kolm-neli päeva. Keerulisemate lahendustega läheb muidugi kauem.

Arvestama peab veel sellega, et pottseppadel on järjekord. Tavaliselt vähemalt paar-kolm kuud, aga mõnel ka pool aastat või kauemgi.



Kes korra on külma käest lesole sooja pugunud, ihkab seda endalegi koju. Õnneks jagub ka Järvamaal meistreid, kel on teadmised ja oskused olemas.



Roosna-Alliku lähedal elava Valev Altmetsa kodus on leso olnud rohkem kui kümme aastat. Leso ehitamise ning sellega ahju ja korstna ühendamise võimaluse pakkusid Altmetsale välja Järvamaa pottsepad Arvo Täheväli ja nüüdseks toonela teele läinud Aivar Tommingas, sest uus, plaanitav ahi jäi korstnast veidi kaugele. «Enne ei teadnud ma sellisest asjast midagi,» tunnistab ta.

Kütisel peab siiski arvestama, et madalrõhkonna või pikema vahe korral ei taha lõõrid hästi tõmmata ja siis on parem mitte tuld üritada teha. «Hakkab muidu lihtsalt suitsu sisse ajama,» põhjendab Altmets.

Kui korsten on soe, tõmbavad leso lõõrid paremini. Pikutamiseks on Valev Altmetsa leso liiga väike, kuid mõnus soe istumiskoht on see küll.



Viimsis elava pottsepa Ahto Siibeki valmistatud lesol saab ka pikutada.

ERAKOGU

SPORT

Neljapäeval kell 19 jätkub Särevere spordihoones Türi piirkonna mälumängu seeriavõistlus.

Madalamad jalgpalliliigad lõpetasid

Pühapäeval oli Imavere jalgpalliväljakul Eesti jalgpalli-meistrivõistluste IV liiga finaali, kus SK Imavere Forss võitis 1:0 Nõmme JK Kalju III.

Imavere Forssi esindaja Jaanus Nilbi selgitusel tõi edu asjaolu, et hooaja keskel õnnestus kokku saada hästi tasakaalustatud meeskond. «Meil olid paigas kõik liinid ründest kaitseni,» lausus ta. «Teises ringis lasime endale lüüa vaid kuus väravat, samas ise löime päris palju. Panime lihtsalt oma paremuse maksma.»

Nilp ütles, et pühapäevane finaali oli hooajale ilus lõpp. «Trenni sai tehtud nii koos kui individuaal-

selt, tegelikult õnnestusid juba kevadised kontrollmängud ja eeldus heaks hooajaks oli loodud.»

SK Imavere Forss mängis IV liigas kaks hooaega.

III liiga põhjatoonis oli võidukas Paide linnameeskond II. Türi Ganvix tuli II liiga lõuna-läänetsooni kolmandaks, Koeru JK jäi paralleeltoonis viimasele, 13. kohale. III liiga idatsoonis leppis FCF Järva-Jaanis SK neljanda ja Ambla vallameeskond kuuenda kohaga.

Need tulemused peaksid tähendama, et Paide linnameeskond II ja Imavere Forss tõusevad liiga jagu kõrgemale, kuid Koeru langeb allapoole. (JT)

Maadlejad proovisid närvide vastupidavust

Nädalavahetusel Lätis peetud rahvusvahelisel noorte ja täiskasvanute vabamaadlusturniiril proovisid end ka kolm järvalast.

Maadlusklubi Järvamaa Matimehed treener Mati Sadam andis teada, et järvalastest tuli noorteturniiril Valdi Jalast kuni 70 kg maadlejate klassis esimeseks ja Janar Kulp oli üle 76 kg maadlejate seas kolmas.

Kuni 84 kg kaaluvate meeste klassis osalenud Toomas Tammi ku lülitas konkurentsist välja üks poolakas ja kohe avaringis.

Sadam jäigi eriti rahule noorte tulemustega. «Valdi võitles end peaaegu kindlast kaotusseisust võitjaks, kuid Janari juures oli näha, et poisid on sellistel võistlustel veel liialt vähe osalenud,» selgitas ta. «Mõlemal poisil oli

kaalus 13 maadlejat.»

Turniiril oli maadlejaid Eestist, Lätist, Leedust, Poolast ja Venemaalt. Sadama meelest annavad sellised mõõduvõitnud maadlejatele juurde sisemist kindlust. «Eesti võistlustel on sul ühed ja samad vastased ning tekkida võib petlik võitjatunne,» põhjendas ta. «Rahvusvaheline seltskond on aga võõras ja võib pakkuda ootamatusi, pingelist närvide mängu. Näiteks Venemaa poisid võivad vastaseid halvata juba puhtalt oma riigi, mitte maadlustehnilise tugevusega.»

Noormaadlejate hooaeg jätkub pühapäeval Rakkese vabamaadluste seeriavõistluse «Nublust Nabiks» eelviimase, neljanda osavõistlusega. Sari lõpeb novembri keskpaigas Põltsamaal. (JT)

Mälestusvõistlusel rebiti pomme

Laupäeval Albu rahvamajas peetud XIX Indrek Liiva mälestusvõistlusel, mis olid ühtlasi ka Järvamaa lahtisteks meistri- võistlusteks sangpommi kahevõistlusest, pakkus külalistele konkurentsist kuus järvalast.

Järva-Jaani sangpommitreener Kalle Puss täpsustas, et osales 34 maadlejat. Rohkearvulisemalt olid esindatud teada-tuntud sangpommitantsid Pärnu-, Jõgeva- ja Tartumaalt.

Kehakaalude võitjad tulid ka Järvamaa meistriks. Järvakatest õnnestus see Indrek Liiva pojaj Tanelil kuni 68 kg ja Kuldar

Kargul üle 95 kg meeste klassis. Kark oli oma rebimistulemustega ka võistluste parim.

Kalle Puss hindas Aare Kabeli korraldatud mälestusvõistlused igati kordalainuks. «Eriti üllatas üks 25 kg kaaluv üheksaastane Audru tüdruk, kes rebis 8 kg sangpommi väga ilusa tehnikaga 135 korda,» muljetas ta.

Sangpommitõstjate järgmine suurem mõõduvõit, Eesti meistri- võistlused sangpommi kahevõistluses, on 14. detsembril Järva-Jaanis. Samad võistlused olid siinmail ka kaks aastat tagasi. (JT)

TULEMUSED

Järvamaa lahtised meistri- võistlused sangpommi kahevõistluses

Noored

Kuni 15 a (12 kg sangpomm): II Kaspar Kalus tõukas 40, rebis 130 korda, 210 punkti.

Kuni 18 a, kuni 65 kg (16 kg): II Priit Piiraja 60, 130, 250 punkti.

Mehed

Kuni 68 kg (24 kg): I Tanel Liiva 10, 51 korda 71 punkti.

Kuni 85 kg (24 kg): III Martin Kanarbik 27, 100 korda, 154 punkti.

Üle 95 kg (32 kg): I Kuldar Kark 70, 130 korda 540 punkti.

Naisveteranid

N60 (8 kg): I (naiste üldarvestuses III) Saima Saar rebis 239 korda.



Paide/Türi/Väätsa võrkpallimeeskond alustas uut liigahooaega kolme järjestikuse võiduga. Võrreldes möödunud aastaga on võistkond asjaosaliste sõnul meistrivõistlustel välja tulnud tunduvalt tugevama koosseisuga. DMITRI KOTJUH

Võrkpallurid sihivad finaalkohta

KUIDO SAARPUU

Paide/Türi/Väätsa võrkpalliklubi meeskond alustas esiliigas täiseduga. Kolmest mängust on tulnud kolm võitu ja hästi koostatud võistkond annab usku pingutada tänava kõrgeimate kohtade nimel.

Paide/Türi/Väätsa mängumees Marko Vantsi tunnistas, et osa võitudest saab kirjutada just mitte kõige tugevamate vastaste arvele.

Järvalased asuvad ühe mütsi all

Nii-öelda kohustuslik võit tuli valdavalt noortest koosneva Selver Kikase (3:0) ja laupäeval Türi linnavõimlas Pärnu VK II (3:0) üle. Liigahooaega alustas meeskond oktoobri keskel 3:2 võiduga tuntud ja tugeva TTÜ/Kiili üle.

Vantsi selgitusel on meeskond tänava tugevam kui mui-

du. «Juurde on tulnud Virko ja Keiro Vantsi ning Ilmar Möttus, ka varumeeste pink on väga tugev,» täpsustas ta. «Eks ootame rasked vastased ära, sest need mängud näitavad, kui head tegelikult oleme.»

Nagu ikka, valmistus meeskond hooajaks mängijate elu- ja töökohtade tõttu nii Tallinnas kui ka Järvamaal.

Suuri koostreeninguid pole veel olnud, vormi kogutakse ja mängurütmi leitakse Paide/Türi/Väätsa kapteni Veiko Tihemetsa sõnul mäng-mängult.

Ka Tihemets jäi võistkonna koosseisuga rahule. «Meeskonna kokkusaamisega on tehtud maksimum ja saadud peaaegu kõik Järvamaa poisid ühe mütsi alla,» rõhutas ta. «Täiendused olid põhituumikule väga vajalikud. Iseenesest oli ka vanasti kõik OK, aga nii kui juhtus mõnel mehel vigastusest või haigusest tulema mõni tagasilööök, oli meeskond kohe haavatav.»

Meeskonna täiendustega seoses on juhtunud nii, et igale põhikohale käib tugev konkurent. «Ühelgi mängijal pole koht põhikoosseisus kindel, vaid selle väljavõitlemiseks tuleb end ekstra motiveerida ja trenni teha,» selgitas Tihemets.

KARIKAVÕISTLUSED

Meeste võrkpalli-karikavõistlustel vedas Paide/Türi/Väätsa meeskonnal loosiga ning veerandfinaalis tuleb neile vastu TTÜ/Kiili esiliigast. Ülejäänud paarides selgitavad edasipääseja meistri- liigaklubid. Veerandfinaalmängud peavad olema peetud hiljemalt 1. detsembriks, finaaliid ja poolfinaaliid jäävad detsembri keskpaika. Kui vastast õnnestuks kahel korral võita või võidu ja kaotuse korral koguda rohkem punkte, pääseks Paide/Türi/Väätsa karikavõistlustel esinelikusse.

Nii Marko Vantsi kui ka Veiko Tihemets pidasid karikavõistlusi selle poolaasta tähtsaimateks. Kui need on läbi, seatakse esiplaanile jälle hea esinemine esiliigas.

«Väljakule saavad parimad ja üksikutest tagasilöökidest meeskonna kogutulemus langetada ei tohiks.»

Esmaeesmärk on täidetud

Tänavune liigastee on eelmisest aastast pisut erinev. Meeskondi teeb esiliigas kaasa 11. Mänge peetakse esmalt üks ring kahes alagrupis ning seejärel rühmitatakse meeskonnad tulemuste alusel uutesse

vahegruppidesse.

Paide/Türi/Väätsa eesmärk pääseda tugevamasse gruppi ehk jõuda omas alagrupis esikolmikusse, peaks olema täidetud juba praegu, mil kohtuda jääb veel kahe vastasega.

Möödunud hooaja lõpetas meeskond viienda kohaga. Veiko Tihemets julges seada alanud hooaja eesmärgiks esiliiga finaali. «Kui eesmärk ei täitu, oleksin pettunud,» tunnistas ta.

MEELELAHUTAJA

Meelelahutaja küljele ootame aadressil toimetus@jt.ee fototabamusi põnevatest juhtumustest või kitsaskohtadest Järvamaal - parimad tööd avaldame. Fotole lisage autori nimi ja telefoninumber.

VANA PILT: KIRNA MÕIS



Nõukogude ajal asus mõisahoones kolhoosi kontor ja interjööri hävines osaliselt. Praegu on mõis erakätes ja vajab palju raha, et selle lagunemist peatada.

Kirna rüütlimõis. Endist häärberit kasutati enne teist ilmasõda koolimajana. Sellel fotol ongi näha kogu kooliperet maja ees emadepäeval. 1925 I. KRASS

NÄDALA SÜNDMUSED

29. oktoober
Paide kultuurikeskuses doonoripäev kl 10.30.

1. november
Roosna-Allikul Järvamaa tervisefoorum.
Paide kultuurikeskuses Monoteatri etendus «Külm lugu» kl 19.
Oisu rahvamajas Taiga Lauri laulu- ja luuleõhtu kl 19.

2. november
Paides E-Piim spordihallis Rotary klubi võrkpallivõistlused.
Anna kirikus hingedepäeva palvus kl 14.
Paides «TV 10 olümpiastarti» Järvamaa I etapp kl 16.
EELK Järva-Peetri kirikus hingedeaja kontsert kl 18.

3. november
Paides E-Piim spordihallis Rotary klubi võrkpallivõistlused.
Tarbja võimlas Järvamaa segapaaride võrkpalliturniiri I etapp kl 11.
Kangrumäel suusatajate seeriajooksu IV etapp kl 12.
Türi kultuurikeskuses eakate klubi Ehavalgus peoõhtu kl 14.

RISTIKU RISTSÕNA

KOLMKÕLA	PEALE- TAAS-	KIIRE SEKS (ARGIK.)	USA OSARIK	NOOT	DETSI-	VÄHENE	PAKID REISIL	VANUS	VÕLU	KÜLA- NÕUKOGU	UMBES	HÜLGE JÄSE	ALEVIK HARJUS	ONUKE	OMA- ISE-	LOHUTUS (ÜLEK.)
						SUULAE-						VIINA- KÕRVANE				
NÄHTUS					USKMATU TULUS ABIELU						ALEVIK IDA-VIRUS AEGLANE					
SOOJA- ANDJA				SAIA- KÜPSETAJA ASUTUSE ESINDAJA					POIKVEL PARADIISI- AED							
KUKKURKARU							JUMESTUS HAAPSALU ON ...					IDU TIBETI VAIMULIK				
PLUTOO- NIUM			SAKSA KIRJANIK KREEKA TÄHT					E. NÄITLEJA- TAR (IN. +N) MANATU						AASTA ILMASTIKU- NÄHTUS		
KAHEKSA- LIKMELINE ANSAMBEL							ULUMA ANUM						SAKSA K. EESSÕNA PAPAGOI			
																KEERAMA

Hariv meelelahutus!



SEIER					KIRJELDAV JA KINNITAV DOKUMENT TEHINGUTE VAHENDAJA						JÄME VORST PR. K. EESSÕNA			ÕIGUSTETA ISIK	SÕJAVÄELI- NE AUASTE	ET, SEST	RESOLUT- SIOON	HAPNIK	TIHU- MEETER	KORRA- KINDEL ÜLESEHTUS	...FOOBIA (PISSIMISE- HIRM)	VIINA- KÕRVANE	
	MAA-ALUNE ELANIK						RUUMIKAS IIRISEGA ŠOKOLAAD						LOOMA- SÖÖK MUSTA- NAHALINE				MAGNETO- FONI OSA						
	AMPER	MOODNE RIIK EUROOPAS									E. VAIBA- KUNSTNIK (EESN. +N) ALEVIK JÄRVAS							HELIDE PAABEL RAUDTEE- RÖÖBAS					
	AUSTRIA ŠILLING					LENNU- VIMM						E. ENDINE JALGPALLUR (IN. +N) ÖNNEMÄNG							VOLGA LISAJÕGI NOA OSA				
	MÕIS EESTIS						NAISENIMI KÕIK (INGL. K.)							ÜKS LENNU- APARAAT LEHEKUJU							URAAK KEHA LATV		
	NINA PÜSTI AJAMA						PALJU- MA VALUHÜÜE											KLEEPEKAS LEHEKÜLG					
	VAREM						KEELE- TERMIN 24-S TÄHT											E. ENDINE NÄITLEJAN- NA (IN. +N) EAST					
	UJUMIS- STIIL											HALDUSÜK- SUS VENES			E. KIRJANIK								



SIMPLY CLEVER

ŠKODA



UUS ŠKODA Superb Combi on kohal!
 Oma elust 3 aastat veedate autoroolis.
 Sellest 8 kuud sõidutades pereliikmeid...



Erimudel
 Superb Combi
 COMFORT
19 490 €

6,1 l / 100 km
 125 hj

Uus ŠKODA Superb - kui mugavus ja ruumikus loevad!



Erimudel Superb COMFORT

18 490 € 5,9 l / 100 km
 125 hj

4 AASTAT
 120 000 km
 ÜLEEUROOPALINE
 GARANTII



ŠKODA Eesti
 mobiilirakendus

Saadaval
 App Store'is

Facebook.com/skodaest

Hinnas sisaldub: metallikvärv • konditsioneer • CD/MP3 raadio + 8 kõlarit • alarm • kiirushoidik • kesklukustus • valuväljed 16" • talverehvid • elektrooniline stabiilsuskontroll ESP • 6 turvatatja ... ja palju muud!

Auto 100 Tallinn AS • Tallinn, Paldiski mnt 73 / Piri 1 • Telefon: 6808 222 • info@skoda.ee, auto@skoda.ee

Aasta Auto AS • Tartu, Sepa 24 A • Telefon: 7308 000 • info@astaauto.ee

Moller Auto Pärnu AS • Pärnu, Välja tn. 3 • Telefon: 4476 140 • parnu@skoda.ee

Moller Auto Viru OÜ • Jõhvi, Narva mnt 143 • Telefon: 6808 200 • viru@skoda.ee

Moller Auto Viljandi OÜ • Viljandi, Tallinna mnt 45 • Telefon: 4355 340 • viljandi@skoda.ee

www.skoda.ee



K-Invest Grupp OÜ

MÜÜB Kinnistu Paides Lai 5

Kulno Klein
Info 5646 1544
kulno.klein@neti.ee

Üldpind 4130 m².
Kinnistul on kolm hoonet.
H: 78 500 €.

Paide Linnavalitsus võtab tööle

FINANTSNÕUNIKU

Vaata lisa:
www.paide.ee

SA Paide Haldus

SA Paide Haldus annab rendile büroopinnad aadressil Paide, Väike-Aia 2 ning Pärnu 56.

- Väike-Aia 2**
antakse üürile kaubandus- ja bürooruum I korrusel suurusega 120 m².
- Pärnu 56**
II korrusel antakse rendile bürooruumideks kohandatud ca 20 m² kabinetid.

Täpsem info:
Andrus Tull, tel 513 6793.

PAKUME MITMEKESIST JA RIKKALIKKU JÕULULAUDA ETTETELLIMISEL TERE TULEMAST KOHVIK

TÕRU KÜLALISTEMAJA iga päev **7-22**

Pikk 42a, 72720 Paide
Tel 385 0385
www.toruhotel.com

Kadri Tare ✂

Tel 387 8346
Paide 10, 72211 Türi
www.kadritare.ee

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

MardiLaat
7.-10. novembrini
Saku Suurhallis

Käsitöö ÖÖ
8. novembril 18-21

Läänemaa rahvarõivaste esitlus

Etnomood Tee Kuubis

Bombillaz

TOETAVAD

TALLINNA KULTUURIVÄÄRTUSTE AMET

EESTI KULTUURIKAPITAL

www.folkart.ee

PAIDE RAHVAKOOL

Paide Rahvakoolis algavad novembris järgmised kursused:

- soome keel A1.1 (alustajad) / A1.2. (algajad) 2 x kuus laupäeviti kl. 10.15-13.30 / 14.00-17.15, koolitaja M.-M. Jürvetson TLÜst (MA soome filoloogias);
- vene keel A1.2-A2 (varem veidi õppinutele), esmaspäeviti kl. 17.30-20.00, koolitaja J. Sazanova;
- riigieksamite ettevalmistuskursused eesti keeles (õp M. Mändmaa), inglise keeles (õp K. Nurm), matemaatikas (õp M. Arro) laupäeviti kl. 10.00-14.00.

NB! Võimalik liituda õhtuste inglise keele kursustega neljal eri tasemel.

Lisateave ja registreerimine: paiderahvakool.webs.com, paide.rahvakool@gmail.com, 5344 3465.

MÜÜA KÜTTEPUID

Lepp 50 cm, kuiv (konteineris) **42 €/rm**
Lepp 30 cm, kuiv (konteineris) **45 €/rm**
Kask 30 ja 50 cm, kuiv (konteineris) **50 €/rm**
Okaspuu 50 cm, kuiv (lahtiselt) **34 €/rm**
Okaspuu 30 cm, kuiv (lahtiselt) **36 €/rm**
Lepp 50 cm, toores (lahtiselt) **30 €/rm**
Lepp 30 cm, toores (lahtiselt) **31 €/rm**
Kask 50 cm, toores (lahtiselt) **34 €/rm**
Kask 30 cm, toores (lahtiselt) **35 €/rm**

Transport hinna sees.
Info tel 5699 6890.

JAAMA BISTRO

ÕPILASPILETIGA BURGERID JA WRAPID -10%

TÜRI, JAAMA 8, IGA PÄEV 9-20

Metsä Metsä Wood Eesti AS, Reopalu saeveski

Otsime oma meeskonda

ELEKTRIKUT-AUTOMAATIKUT

kelle põhilisteks tööülesanneteks on elektri- ja automaatikaseadmete korrashoid ja remontimine.

Ootame Sind kandideerima kui:

- Sa tunned kaasaegseid elektri- ja automaatikeseadmeid ja omad kogemust nende hooldamisel
- Sa oled kohusetundlik ja asjaliku suhtumisega oma töösse

Omalt poolt pakume:

- Stabiilset sissetulekut
- Regulaarset tervisekontrolli
- Sõbralikku kollektiivi, ühisüritusi, sportimisvõimalusi

Töökoht asub: Reopalu, Järvamaa
Tööle asumise aeg: kohe
Töö tüüp: täistööaeg, vahetustega palgatöötaja

Kandideerimiseks palume saata oma CV hiljemalt **1. novembriks** aadressil:

Metsä Wood Eesti AS, Reopalu 72811 Järva maakond või e-posti aadressil margus.aruoja@metasgroup.com

www.metsawood.com

OÜ Rivalte Mets

Ostame **PALKI, METSAKINNISTUID JA METSARAIET ning Kunda terminalis 24h paberipuud**

Pakume **METSA ÜLESTÖÖTAMISE JA VÄLJAVEO TEENUST**

Hinnad head. Transport meilt
Tel 516 5040
terminal@rivalte.ee

HYDROPARTS

- Hüdrotarvikud
- Hüdrovoolikute valmistamine

Avatud E-R 8-18 • L 9-14
Viljandi 11, 72212 Türi
Tel 383 8109

Tootsi Turvas ostab: kasvavat ja tee äärde virnastatud võsa

Tel 5646 1882
jaak.raid@tootsiturvas.ee
Tel 526 9639
kaimo.kivikas@tootsiturvas.ee

Arbalans

Raamatupidamisteenused **ÄRIKLIENDILE**

Lisaks tavapärasele raamatupidamisele:

- Kuutasuta veebipõhine juurdepääs majandustarkvarale
- Võimalus saata oma e-arved otse majandustarkvarast
- Võimalus ajada asju paberivabalt

Tel 506 4940
arbalans@arbalans.ee

marke

Kuu lõpuni kogu kauba allahindlus **-50%**

E-R 10-17, L 10-14, P suletud
Paide, Väike-Aia 2

Väike-Maarja AUTOLAMMUTUS

Kasutatud varuosad Euroopa ja Jaapani autodele

Rehvivahetus ja remont
Traileri rent
Ostame avariilisi autosid

Tel 326 1463, 504 3022, 558 3666
rannel@hot.ee www.hot.ee/rannel

www.jt.ee

Järva Teataja sinu taskus!

Igal ajal igas kohas ...

ARUTECH parimad aknad
Asutatud 1999^a.

Oktoober on parima hinna kuu!

Aknad kuni -57%

Contignus Järelemaks

Arutech Parimad Aknad rakendab nüüd akende tootmisel süsteemi Gealan S 9000. Sellel kaasaja kõige soojemal süsteemil (profili U-väärtus on 0,92 W/m²K) on mitmeid eeliseid ja hea hind.

Rahvusvaheline kvaliteedijuhitluse sertifikaat ISO 9001:2008 ja keskkonnasertifikaat ISO 14001:2004

Üle Eesti 1516 www.arutech.ee
PAIDE Telliskivi 3, tel 633 3377

Kui Sulle läheb korda, mis toimub Sinu kodukandis, siis loe **JÄRVA TEATAJAT**

Registreeri ennast digilehe kasutajaks ja igal esmaspäeval kuni novembri lõpuni loosime kõigi viimasel kuul digilehte lugenute vahel välja **5 JÄRVA TEATAJA KVALITEETSET POEKOTTI**

Võitjatega võetakse e-posti teel ühendust!

www.jt.ee